

Det Anarkistiska Biblioteket

Maktens argument

Britta Gröndahl

Britta Gröndahl
Maktens argument
1978

Frihetlig Socialistisk Tidskrift #2 1978

www.anarkistiskabiblioteket.se

1978

En grupp arbetare, som hade blivit arbetslösa därför att deras företag lades ner, kom samman och beslöt att hålla företaget igång på egen hand. De gjorde upp en plan, kontaktade kunder och leverantörer, tog lokaler och maskiner i besittning och satte igång driften. Det fungerade hyggligt.

Det där tyckte inte Makten om. Makten ville själv bestämma hur allt skulle vara. Men eftersom Makten innerst inne anade att det var en bra grej arbetarna gjort så gick han inte till arbetarna och sa: "Så här får ni inte göra för det är jag som bestämmer." Nej, han ställde sig "social" och argumenterade med arbetarna: "Vi har så och så många tusen arbetslösa här i landet. Jag håller på att utarbeta en plan för att skaffa jobb åt alla. Då kommer ni här - en grupp på några hundra - och skaffar er privilegier framför dom andra som inget arbete har. Skäms! Ni är egoister, det är vad ni är."

Då skämdes arbetarna för att de varit OSOLIDARISKA. Eller också argumenterade de emot: "Vi är inga egoister, för vi hindrar ingen annan att göra som vi. Tvärtom vill vi hjälpa alla arbetslösa genom vårt exempel. Och samhället som helhet vinner väl på att vi producerar och samtidigt försörjer oss." Sen fortsatte de kanske med sitt kooperativa företag tills Makten kom med mer avgörande argument.

Det var en gång en Förening. Den hade bildats för att tillvarata alla hyresgästers intressen mot de mäktiga husägarna och värdarna. Eftersom Föreningen behövdes blev den mycket stor och Makten tänkte då att det här måste jag ta hand om. Makten tillsatte fler ombudsmän och avlönade tjänstemän. De skulle föra kampen på medlemmarnas vägnar. Men några heta duster blev det nu inte, det gick så bra att komma överens med motparten. Man måste ha lugn och ro på sin arbetsplats och man är ju mån om jobbet. Föreningens medlemmar, som bekostade verksamheten med sina fattiga slantar, sjönk snart ner till ett slags hjon, som i bästa fall var föremål för Maktens välgärningar och mottagare av dess förmaningar.

Men det fanns hyresgäster och bostadslösa som förde kampen vidare. Det hände att bostadslösa ockuperade tomma hus. Och att hyresgäster vägrade flytta från hus som Makten hade bestämt skulle rivas.

Det var olagligt, men ockupanter och tredskande hyresgäster betalade hyra till en fond i väntan på att det hela skulle ordna sig. En del satte igång så smått med reparationer och förbättringar på egen hand. Makten anade i sitt innersta att det här var en rätt bra grej. Han kände att det inte räckte med att hota med polis och åtal. Det krävdes andra argument, moraliska argument. Så han skickade fram en ombudsman från Föreningen, som hänvisade till allas vår moder BOSTADSFÖRMEDLINGEN, som tar emot oss i sin breda famn och behåller oss där i många, många år. "Men här går ni och tränger er före i kön med nävrätt och skaffar er förmåner på andras bekostnad", skällde han. "Att ni inte skäms! Ni är egoister, det är vad ni är."

Ja, vad svarar de bostadslösa?